

Samenwerking Koeien & Kansen en ClieNfarms

Koeien & Kansen is een samenwerking aangegaan met ClieNfarms, een EU-project dat met verschillende EU-regio's het pad verkent naar klimaatneutrale landbouw. Het project omvat verschillende landbouwsectoren en EU-regio's. Ook banken en ketens van toeleverende en afnemende bedrijven zijn betrokken. Koeien & Kansen deelt haar inzichten in dit project over wat al bereikt is en wat nog bereikt kan worden.

Figuur 1. Koeien & Kansen-deelnemers zijn voorloperbedrijven in ClieNfarms.

In het project zijn maatregelenlijsten opgesteld en verkennen we per regio welke maatregelen mogelijk en effectief zijn en welke maatregelen op demonstratiebedrijven, voorloperbedrijven en voorlopende volgers geïmplementeerd kunnen worden. Proefbedrijf De Marke werkt mee als demonstratiebedrijf en de Koeien & Kansen deelnemers zijn voorloperbedrijven (figuur 1). Royal Friesland Campina is aangehaakt met voorlopende volgers.

Regionaal maatwerk

De mogelijkheid om maatregelen toe te passen is in elke regio en op elk bedrijf anders. Deze mogelijkheden worden bepaald door omgevingsomstandigheden, cultuur en kennis van de ondernemers en van ondersteunende bedrijven, de infrastructuur en door de economie op het bedrijf. Gezamenlijk bepalen deze zaken de oplossingsruimte. Deze ruimte bepaalt Koeien & Kansen met ClieNfarms met behulp van

keukentafelgesprekken die deze zomer plaatsvinden. Zo vragen we van Koeien & Kansen-deelnemers wat ze doen aan klimaat uit te dragen naar collega's en anderen tijdens excursies. Ten slotte organiseert en stimuleert ClieNfarms internationale uitwisseling.

Koos Verloop

Samenwerking in de keten

De deelnemers aan het project Koeien & Kansen zijn op hun eigen bedrijf aan het kijken hoe ze op een nog efficiëntere wijze melk kunnen produceren. De laatste jaren zijn er verschillende onderwerpen bijgekomen waar ook aandacht voor zal moeten zijn. Naast voeding en bemesting spelen onder andere ammoniak, nitraat, klimaat, biodiversiteit, blauw/groene diensten en GLB een steeds grotere rol op de melkveebedrijven.

Uit marktonderzoek onder melkveehouders blijkt dat de specialist van de voerleverancier op veel vlakken een grote rol heeft in de advisering. Sommige partijen zien de voerleverancier als de kwade geest achter de schaalvergroting en het verder opvoeren

van de melkproductie per koe. Ik ben echter van mening dat melkveespecialisten en voerleveranciers juist verder kijken dan morgen en gaan voor een mooie en duurzame melkveehouderij. Die kunnen we per regio en per bedrijf verschillend invullen, maar ieder melkveebedrijf zal in de toekomst duurzaam moeten produceren.

Als ForFarmers zijn we bij het project Koeien & Kansen betrokken om hier samen met de deelnemende bedrijven een weg in te zoeken en een bijdrage te leveren aan een toekomstbestendige melkveehouderij met een goed verdienmodel. De resultaten en ervaringen van de deelnemende bedrijven zullen naar mijn mening nog meer en beter gedeeld kunnen

worden met andere melkveehouders in Nederland. Alleen in goede samenwerking komen we tot een verdere invulling van een mooie en duurzame melkveehouderij.

Johan Temmink, ForFarmers
Lid begeleidingscommissie

Plannen maken

Enkele jaren geleden is onze keuken grondig verbouwd. Het is er een stuk van opgeknapt. 'Nu is de badkamer, gang en trap aan de beurt', geeft mijn vrouw stellig aan. Oh jee, waar lopen we dan weer allemaal tegenaan en wat een regel. Pfff...

Zo zie je maar dat we eigenlijk continu bezig zijn met plannen maken voor de toekomst. Ook in de melkveehouderij. Een forse domper kwam in 2022 met de verdwijning van de derogatie in 2026. Onbegrip en ongeloof. Maar je wilt wel verder, maar hoe? Als Koeien & Kansen willen we hier actief in verkennen. Wat ga je doen? Wat betekent dat voor je bedrijf? De Koeien & Kansen-veehouders zijn hier in 2023 al mee bezig. Ze brengen dit in beeld. Verschillende scenario's passeren de revue. Van intensiveren met vergroten van de veestapel, via eigen krachtvoerteelt en vooral meer mestafvoer. In 2023 gaan twee melkveehouders daadwerkelijk de bedrijfsvoering zonder derogatie al rondzetten. Frank Post is één van hen, verderop leest u zijn verhaal. We gaan met elkaar leren wat dit gaat betekenen voor de Koeien & Kansen-bedrijven en de Nederlandse melkveehouderij.

En onze verbouwplannen? Het gaat door. Mijn vrouw plant al gesprekken met installateurs en bouwvakkers. Ze heeft gelijk, de huidige badkamer is ook al ruim 25 jaar oud.

Michel de Haan, projectleider